

ประสบการณ์ในการพิจารณาโครงการขอใช้ สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. ชุมพล ผลประมูล

ที่ปรึกษา สถาบันพัฒนาการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์

สนง. คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

๓๐ มกราคม ๒๕๖๐ ณ. โรงแรมเจ้าพระยาปาร์ค กทม.

ที่มาและองค์ประกอบของคกส.

- พ.ร.บ. สัตว์เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ (มาตรา ๒๓) ผู้รับผิดชอบสถานที่ต้องจัดให้มี คกส. เพื่อพิจารณาอนุมัติโครงการ และ กำกับดูแลการดำเนินการให้สอดคล้องกับจรรยาบรรณ
- องค์ประกอบของ คกส. (ประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมฯ 31 พ.ค. 59)
 - มีสถานที่ดำเนินการ (๗ คน) ผู้รับผิดชอบ/ผู้บริหาร สัตวแพทย์ประจำ ผู้มีประสบการณ์วิจัยในสัตว์ (๒) ผู้มีประสบการณ์การเลี้ยงและใช้สัตว์/ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับสาขาวิทยาศาสตร์/บุคคลภายนอก ผู้กำกับดูแลสถานที่ เป็นกรรมการและเลขานุการ
 - ไม่มีสถานที่ดำเนินการ/ดำเนินการเฉพาะในสัตว์ที่ไม่มีกระดูกสันหลัง (๕ คน) ผู้บริหาร ผู้มีประสบการณ์วิจัยในสัตว์ ผู้มีประสบการณ์การเลี้ยงและใช้สัตว์/ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับสาขาวิทยาศาสตร์/บุคคลภายนอก บุคลากรในหน่วยงานเป็นเลขานุการ

หลักการพิจารณาโครงการขอใช้สัตว์ฯ

- จุดมุ่งหมายในการพิจารณา
 - เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการใช้สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์เป็นไปตามหลักจรรยาบรรณการใช้สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ของประเทศและสอดคล้องกับสากล
 - สนับสนุนให้มีการดำเนินการอย่างถูกต้องตามหลักจรรยาบรรณ

หลักการพิจารณาโครงการขอใช้สัตว์ฯ

- หลักในการพิจารณาตาม FELASA's view

ในเบื้องต้น ควรพิจารณาในระดับโครงการก่อน เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่าง ความถูกต้อง/เหมาะสมของโครงการเชิงจริยธรรมในภาพรวม แล้วจึงพิจารณารายละเอียดของวิธีปฏิบัติต่อสัตว์ที่สอดคล้องกับ

หลักการ 3Rs

หลักการพิจารณาโครงการขอใช้สัตว์ฯ

- สิ่งที่ต้องคำนึงถึง
 - มีวิธีการอื่น (**alternatives**) ที่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการฯ โดยไม่ใช้สัตว์หรือไม่
 - มีการประเมินประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับคุ้มค่างับความเจ็บปวด/การทรมาน/ชีวิตสัตว์ที่ต้องสูญเสียหรือไม่
 - โครงการฯ จะสามารถปฏิบัติได้จริงและจะได้ประโยชน์สูงสุดอย่างไรหรือไม่ ภายใต้การออกแบบการทดลอง การเลี้ยงดูแลสัตว์ทดลอง และความเชี่ยวชาญของผู้ใช้สัตว์

หลักการพิจารณาโครงการขอใช้สัตว์ฯ

- สิ่งที่ต้องคำนึงถึง (ต่อ)
 - มีการคำนึงถึงการลดจำนวนสัตว์ที่จะใช้ ความเจ็บปวด/การทรมาน/ความเครียด และสวัสดิภาพสัตว์ ตามหลักการ **3Rs** รวมทั้งการฝึกอบรม การกำกับดูแล และการจัดการของผู้เกี่ยวข้องในโครงการฯ ใดๆหรือไม่
 - มีการเลี้ยงและดูแลสัตว์ ได้มาตรฐานหรือไม่
 - มีการคำนึงถึง **humane endpoint** ใดๆหรือไม่
 - เมื่อสิ้นสุดการทดลองมีการใช้วิธีการที่ทำให้สัตว์ตายอย่างสงบ ถูกต้องตามหลักการทางสัตวแพทย์หรือไม่

ผู้ร่วมอภิปราย

วิทยากร	บทบาท
ศ. ดร. ชุมพล ผลประมุข	ดำเนินการอภิปราย
รศ. ดร. วิสुตา สุวิทยาวัฒน์ (ม. มหิดล)	ประธาน คกส.
ผศ. ดร. วีระศักดิ์ ปัญญาพรวิทยา (ม. เชียงใหม่)	สัตวแพทย์ นักสถิติ
คุณ วาริพร ศักดิ์สมบูรณ์ (ม. ราชภัฏธนบุรี)	Non scientist, non affiliate
ศ. ดร. สุจินดา มาลัยวิจิตรนนท์ (จุฬาฯ)	นักวิจัย
รศ. น.สพ. ดร. สิวบูรณ์ สิริรัฐวงศ์ (ม. ธรรมศาสตร์)	สัตวแพทย์ นักวิจัย
ผศ. น.สพ. ดร. สุวรรณเกียรติ สว่างคุณ (จุฬา)	สัตวแพทย์ นักวิจัย